

بررسی فراوانی مراکز حجامت و مشخصات افراد مراجعه کننده به این مراکز در شهر

تهران در سال ۱۳۸۵

چکیده

زمینه و هدف: حجامت، به عنوان یک روش طب سنتی ایران، در حال حاضر مورد توجه بسیاری از محافل علمی قرار دارد و نظرات مختلف با طیف وسیع از مخالفت جدی تا تأیید بی‌چون و چرا متوجه آن می‌باشد. تعیین مشخصات دموگرافیک استفاده‌کنندگان از این روش و فراوانی بیماریهای مراجعه کننده و میزان رضایت مراجعین به مراکز حجامت از جمله دلایل انجام این مطالعه بود.

روش بررسی: این مطالعه مقطعی (cross sectional) در سال ۱۳۸۵ در شهر تهران با استفاده از پرسشنامه و به روش مصاحبه انجام شد. نمونه‌گیری از بین مراکز شناخته شده حجامت در تهران به طور تصادفی و از میان مراجعین به این مراکز به صورت ساده انجام شد. در مجموع، ۴۰۰ نفر از مراجعین به ۱۵ مرکز مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج توصیفی در قالب میانگین و انحراف معیار و درصد فراوانی گزارش شد و نتایج تحلیلی با استفاده از آزمونهای آماری کای دو و کروسکالوالیس مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج مطالعه، بیانگر رضایت از نتایج درمانی در بیش از ۸۵٪ از کل مراجعین به این مراکز بود. اکثریت مراجعین مرد، متأهل، با تحصیلات کمتر از دیپلم و درآمد ماهیانه کمتر از ۲۰۰ هزار تومان بودند. ۶۳٪ معتقد به هزینه‌های کمتر این روش در مقایسه با طب مدرن بودند و اعتقاد به اثر بخشی این روش و عقاید مذهبی بیشترین انگیزه مراجعه کنندگان در این بررسی بود.

نتیجه‌گیری: با توجه به استفاده روز افزون از این روش در گروه کثیری از بیماریها و علی‌رغم میزان بالای رضایت بیماران، ارایه این روش به صورت مناسب و ترویج استفاده صحیح از آن، اطلاع‌رسانی به مردم در مورد اندیکاسیون‌های حجامت و کنترل مراکز حجامت توسط مراجع علمی ذیصلاح باید مورد توجه قرار گیرد.

کلیدواژه‌ها: ۱- حجامت ۲- قصد ۳- خونگیری با فنجان ۴- طب سنتی

*دکتر فتانه هاشم‌دباغیان I

دکتر سیداشرف‌الدین گوشه‌گیر II

دکتر سیدمحمد سیادت‌ی III

تاریخ دریافت: ۸۶/۴/۲۶، تاریخ پذیرش: ۸۶/۵/۳۰

مقدمه

روی می‌آورند. فراوانی استفاده از این روشها که بنام طب مکمل/جایگزین (Complementary or Alternative medicine =CAM) نامیده می‌شوند، در تمام دنیا رو به افزایش است.^(۱) اگرچه، نقش اساسی طب رایج در درمان و تشخیص

علی‌رغم پیشرفت‌های فراوان در علوم پزشکی و فراگیر شدن طب مدرن، بسیاری از مردم در سراسر دنیا به سایر روشهای درمانی نظیر گیاه درمانی، مکمل‌های غذایی، هومیوپاتی، طب سوزنی، انرژی درمانی، حجامت و غیره

(I) متخصص پزشکی اجتماعی، مؤسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل، خیابان جمهوری اسلامی، خیابان لاله‌زار نو، کوچه پیرنیا، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران (*مؤلف مسؤول).

(II) متخصص داخلی، مؤسسه مطالعات تاریخ پزشکی، طب اسلامی و مکمل دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران.

(III) دکترای علوم آزمایشگاهی و متخصص ایمونولوژی، دانشگاه بقیه‌ا... اعظم (عج)، تهران، ایران.